

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára . . . fil.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP. 213

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,
hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.

Kiadóhivatal
Kaposvár Zárda-utca
17. szám
hová az előfizetés
és a lap szétküldés
vonatkozó felszólalás
sok intézendők.

1905.

Ismét lepergett egy esztendő. Az egyes ember életében nagy dolog, de egy nemzet életében csekélység.

Mindennek daczára a történetíró az 1905. esztendőt a magyar nemzet történelmében mint korszakalkotót fogja megemlíteni. Ha nemzetünk történelmét végiglapozzuk, lehetetlenség, legnagyobb feldalunkra, be nem ismerünk, hogy a pártoskodás mint vörös fonál húzódik végig 1000 éves történelmünkben. A magyar mindig marta egymást, testvérháború mindig dúlt közöttük. Akár dicső nemzeti királyaink, akár Habsburgok dicstelen dinasztiaja alkodott fölöttünk. — De azért mégis voltak ennek a nemzetnek történelmében olyan idők is, a midőn az enyészet, a végveszély pillanatában összefogtak a hazafiak és megmentették a hazát.

Csak egy példát említek. IV. Béla királyunk idejében 1241-ben a tatárok teljesen elpusztították az országot. Egy krónikás szerint Magyarország „a síralom völgye” lett és „tizenöt napi járó földön nem lehetett élő embert találni.” Ekkor föleszmélt a magyar, király és nagyur, köznemes és paraszt, egyik levén a nyomoruságban, egy czélt

szolgáltak mindannyian és megtörtént: a második honalapítás.

Alig 5 évvel a tatárjárás után 1246-ban ez az ugyszólván kiirtott nemzet fényes győzelmet aratott a Lajta mellett Harczos Frigyes osztrák herceg fölött, ki mint jó szomszéd fölhasználta a tatárjárás alkalmát és a nagy zürzavarban elfoglalt néhány vármegyét.

Most is körülbelül így történt. 138 éves tatárjárás, a liberális párt uralkodásának képében letarolta ennek a nemzetnek minden szép tulajdonságát, letörte a magyarnak minden önállóságát. Ugy beletörődünk már az ugynevezett alkotmányos uralkodásba, hogy meg voltunk róla győződve, miszerint öreg királyunk a világnak legalkotmányosabb fejedelme, pedig most már tudjuk, hogy csak azért volt alkotmányos, mert 38 éven keresztül találkozott parlamenti többség, mely fődözte önkényes akaratát. Már-már hajlandók voltunk Berzsenyi Dánielnek igazat adni, ki egy költeményében valami „sybarita vész” felet emleget.

Senki sem hitte, hogy Magyarországon kormány választási harcban elbukhassék és ez a hihetetlen dolog megtörtént 1905-ben. Midőn a 38 éves tatárjárás a házszabályok erő-

szakos módosítása és az országgyűlésnek törvényellenes föloszlatásában csucosodott ki, végre föleszmélt a magyar és bebizonyította, hogy a vér nem válik vízzé. Ma végre azt mondhatjuk, hogy néhány hazaáruló kivételével egy táborban van az egész nemzet, bizonyítja ezt az országgyűlés mindkét házának magatartása december 19-én és a vármegyék 38 éves tatárjárás alatt megcsontott és lepiszkolt vármegyék bámulatra méltó, mondhatám hősies viselkedése.

Nagy dolog ez, mely nemzetünk történelmében nem tudom mikor történt meg utoljára. Ezis 1905-nek irandó javára.

Somogyvármegye, szép szülőföldem, szintén derekasan kivette részét ebből a nagy nemzeti küzdelemből, de hátra van még a fekete leves. Ha derék főjegyzőnk, ki beteg alispánunkat helyettesíti, amint nem is várható más képen, a hazaáruló Kristóffy rendeletét nem fogja végrehajtani akkor megérkeztünk oda, hol ma már Abauj-Torna, Zemplén és Pestvármegyék tartanak.

Ebben a pillanatban el lehetünk reá készülvén, hogy derék főjegyzőnk fel lesz függesztve és tisztelt főispán urunknak is nolens-volens el kell mennie, miután — becsületére legyen

T A R C Z A.

Ne mond el . . .

*Ó kedvesem ne mond el én nekem,
Tulnan mi van a kéklő bérczeken.
Hallgatva nézzük: a hegy peremére,
Mily rózsás bibort hint az alkony fénye.*

*Had higgyem, hogy minőt szem soh'se lát,
Csodás, mesés világ van oda át,
S e kéklő hegység, feje rózsá lángba,
Az álom ország büvös kék határa.*

*Had higgyem, hogy mind oda szállanak,
A tündé álmod, muló sugarak,
S mindaz mi reszket nyugtalan szívembe'
Ha oda elmehetnék, megpihenne!*

Szalay Fruzina.

Tablabiró és miniszter.

Irta: Szemere György.

I.

— Dudu!
— Irtem alásan! . . .
— Tudod-e merre van Kassa?
— Nem tudom, instállom.

— Mész az országuton fölfelé, egyenesen az orrod irányában, a míg egy nagy városba nem bukkansz: az lesz Kassa.

— Irtem alásan . . .

A vén konyabujuszu táblabiró kiveszi szájából a pipát és becsülgetni kezdi a Dudé cigány lábikrait. Olyan vékonyak mint a pipaszár.

— Igen messze van ám Kassa, Dudu — mondta aggodalmas képpel — aligha visz el odáig a lábad.

— Tessék csak rámbizni, a pokol még messzibb van.

— Igen ám, csak hogy oda nem a saját lábodon méssz, Dudu.

— Ne tessén pocsekolni a lábamat, azir, mer olyan vékony, vótam én már rajta Spanyolországban is.

Molnár Eduárd táblabiró ur megvakarta farkosos tarkóját és okoskodni kezdett önmagával. Azon töprengett, hogy azért a 16.000 forintért, amit a kassai császári adóhivatal címére földtehermentesítési jutalékképen kiutaltak neki: nem ille-

nek-e mégis saját uri személyében Kassára fáradni? A vén Dudu elvegre is igen gyenge legendy, még eltalálják tőle rabolni a pénzt.

Eduárd ur egy ideig csak lóggázta a fejét, mert sehogysem paszoltak neki a körülmények: a poros kassai országut, az ég alján bodorozó zivatartelők, a Bach-beamerrel való érintkezés és egyéb szerencsétlenség, a végin azonban mégis rászánta magát — üsse kő — családapái mivoltára való tekintettel maga megy el e tizenhat ezresért.

— Szamár vagy Dudu, eredj a pokolba, Kassára majd csak magam megyek el.

Mondván, bekurjantott az ambitusról az istállóba.

— Gyuri te, fogd be a sárgákat, Kassára megyünk.

Gyuri, a kocsis kiállott az istállóajtóba és tenyerét szemé felé tartva, figyelmesen megvizsgálta az ég állapotát, csak aztán kiabált vissza a gazdájának.

— Nem fogok, mert zivatartelész és belénk csap a ménkü.

— Mi te?

— A ménykü.

Gyuri kocsis csalhatatlan időjós hírében állott, a tekintetes ur meg nem szertett a ménykövel tréfálni: vissza kellett hinni a cigányt . . .

— Dudu!

— Irtem alásan.

cél.

mondva — kivételes hatalmat gyakorolni nem hajlandó. Hogy ez után ki lesz az a bitang hazaáruló, kit nyakunkra fognak küldeni azt természetesen nem tudhatom, de annyit tudok, hogy méltó fogadtatásban fogjuk részesíteni, nem fogunk elmaradni a többi vármegyétől, sőt ajánlom neki, hogy eljövetele előtt biztosítsa be a tisztelt illetőleg nem tisztelt bőrét, mert ilyen gyomrot és epét fölkaparó időkben a legnyugodtabb emberek is kiszoktak jönni sodrúkból. Ha pedig várakozás ellenére találkoznék egy-két gyászmagyar, ki ennek az urnak segíteni akarna, azoknak neveit fekete márványtáblán fogjuk közgyűlési termünkben megörökíteni, hogy a késő nemzedékek is ismerjék Somogynak hűtlen áruló fiait.

Széchenyi Aladár gróf.

— **Az elítelt főjegyző.** Fazekas Ágoston Pestvármegye köztisztviselőiben álló érdemes főjegyzőjét Drill pesti járásbíró két havi fogházra és hivatalvesztésre ítélte azért, hogy Tahy főispánnak, ki hivatali esküjét még le nem tette, egy rendelkezését nem hajtotta végre. A megyefőnök úrknak Drill ur véleménye szerint egészen felesleges volna törni magukat azért, hogy esküjüket letehessek, ha eskütétel nélkül is rendelkezhetnének. Csakhogy szerencsére nem így áll a dolog. Ki is keltek a fővárosi lapok az ítélete ellen annyira, hogy hármat az »Alkotmány«-t, a »Polgár«-t, és a »Független Magyarország«-ot e miatt, az ügyész-ség pénteken elkoboztatta.

— **Az ujévi üdvözlések.** Az új év alkalmából minden politikai párt üdvözölte vezérét, a mi az idén még a szokottnál is ünnepeyesebb jelleggel bírt. Minek oka az, hogy az elmúlt év alatt bizony nálunk nagyot fordult a világ. De valjon mi lesz ez új évben?!

— **A nemzeti ellenállás statisztikája.** Az ország hatvanhárom vármegyéje közül a következő harmincnégy vármegye van teljes rezisztenciában:

— Ide vigyázz, gazember!
— Vigyázzok, tekintetes irdemes uram.
— Hát mégis elmész Kassára.
— Irtem alálassan.
— De aztán vigyázz a bagariára, különben megnyuzatlak.
— Nem filek.
— Sok pénzt fogsz hozni, akasztófavirága, hát úgy vigyázz, hogy ha csak egy hatos hujja is lesz, lógni fogsz.
Dudunak a sok pénz és akasztófa hallatán önkénytelenül megnyult a nyaka. Legott elmont minden kedve az expediciótól.
— Jaj — mondta. — Jánt és pizst ne tesszen cigányra bizni . . . Maj' elmegy Matyók a kerülő.
— A vén táblabíró dühbe gurult.
Nem addig van ám a', hé! — ripent rá a cigányra — ha én parancsolom, muszáj menned.
— Megfognak a zsványok — ódozott Dudu.
— Mi közöd hozzá? Azért is mégy.
— Elveszik a pizst és felakasztanak.
— Ne kotyogj itt van tiz krajczár az utra. Itt a nyugta, erre kapod a pénzt a némettől. És most eredj a konyhába; kérj hét napra való szalonát és kenyeret aztán pakkolj.

Dudu megadta magát a kemény parancsra. Egy kölcsönkért tarisznyával a nyakában nekivágott az országutjának és meg sem állott Kassáig.

Abauj-Torna, Bars, Békés; Bereg, Borsod, Csanád, Csik, Csongrád, Fejér, Gömör, Hajdu, Heves, Hont, Hunyad, Jász-Nagykun-Szolnok, Kolozs, Krassó-Szörény, Maros-Torda, Moson, Nógrád, Nyitra, Pest, Pozsony, Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szatmár, Szepes, Szilágy, Szolnok-Doboka, Tolna, Torda-Aranyos, Udvarhely Ung, Veszprém, Zala, Zemplén.

Mérsékelt rezisztenciában öt vármegye áll: Arad, Bács-Bodrog, Esztergom, Győr és Vas. Ez idő szerint még kétes tizenegy vármegye: Alsó-Fehér, Árva, Bihar, Kis-Kükülő, Liptó, Múmaros, Temes, Torontál, Trencsén Turóc, Zólyom.

A nem ellentálló megyék disztelen sorában pedig kilenc vármegye törvényhatósága szégyenkezik: Baranya, Beszterce-Naszód, Brassó, Fogaras, Háromszék Nagy-Kükülő, Szeben, Ugocsa.

Trepovék Debreczenben.

Irta: Dr. Szunyog Mihály orsz. képvis.

Debreczenben a betolakodó császári megyefőnököt elpáholták; nem valami gyilkos szándékkal, hanem csak úgy — emlékezésnek okáért. Az egész tüntetés azzal a tréfás jelszóval ment végbe, hogy: üsd agyon, de ne nagyon, hadd szaladjon.

Komoly drámát tehát nem akart senki csinálni. A temperamentumos debreczeni polgárok mindössze egy kis leczkét akartak adni azoknak a fölbérelt pribékeknek, akik a törvényhatóságok otthonának betörésére vállalkoztak. Hiszen, ha nem így történt volna, akkor az a pár ezer ököl, bot és fokos, mely a tragi-komédiában szerepet játszott, nem holmi apró „folytonossági hiányok“at okozott volna a méltóságos ur becses bőrén, hanem olyan Lamberg-féle elrettentő példát statuált volna.

Mellékesen mondva, ha a történelmünkben páratlanul álló Lamberg-féle eset mintájára Kovács Gusztáv

Már jó közepén volt a híres városnak mikor eszébe jutott, hogy hiszen tulajdonképpen aat sem magyarázták meg neki, hogy melyik némettől kérje a pénzt.

Am azért nem jött zavarba Dudu, gondolta, hogy a magával hozott nyugtán nyoma lesz a nevének. Előkotörasztta az irast a tarisznyából és megmutatta egy köcsögkalapos urnak.

Az ránézett meg az írásba nezett és igen bamuiatos kepet csinált. Német lévén azonban, szöba nem állott Duduval, csak intett neki, hogy kövesse. Betértek egy nagy ócska házbn; az első emeleten a köcsögkalapos ur maga elé tuszkolta a cigányt és belökte egy bizonyos ajtón.

Hát csupa pókhasu, idegenképu ur közé pottyant szegény Dudu. Már most mi lesz vele? Felkötik-e rövid uton, vagy csak becsukják valami sötét pinczébe.

Hiába vaczogott a Dudu foga: nem történt vele semmi veszedelem. A jámbor csehek kiszedték a nyugtát kezéből, letörölték a szalonjától. Megvizsgálták, összedugdák a fejüket, csudalkoztak, vihogtak, a végén markába nyomtak tizenhat darab ezrest.

Dudu eleintén óbégatott, hogy ő fél ennyi pénztől, de nem sokat teketóriáztak vele, begyömösölték a pénzt tarsoljába aztán kilökték az ajtón.

Vége köv.

urat agyonverték vagy a lámpavasra huzták volna, szentül meg volnék győződve, hogy a kormány keze inszcenálta az egész jelenetet, amint-hogy történelmileg bebizonyított tény, hogy Lamberg tragédiáját bécsi agentprovokátorok rendezték, hogy a kamarilla a császárt beugrathassa Magyarországra fegyveres megtámadására.

Kétségtelen, hogy most nem annak az esetnek az ismétléséről van szó, de magából a tényből mégis ugyanazokat a következtetéseket szeretnék levonni Kristóffyék, amelyeket 48-ban a Lamberg Ferencz lincseléséből levont a kamarilla.

Ime, már megkezdtek a fegyveres támadást egyelőre csak Debreczen város ellen, s bizonyára szeretnék azt általánosítani. Daczára annak, hogy egybehangzó jelentések szerint nyoma sincs az anarkiának, a január 2-iki incidens nyomtalanul elsimult, a törvényes rend önmagát teljesen helyreállt, a személy és agyonbiztonságot a veszedelemmel meg csak az árnyéka sem fenyegette a kormány mégis sietett kivételes hatalommal fölruházott kormánybiztos küldeni Debreczen város nyakára szembetűnő mohósággal ragadta magához az önkormányzati hatóságok kezéből a közhatalmat, nagy katonai erővel szállja meg a várost és még a törvényes bíróság hatáskörét is okkupálni szándékozik, amennyiben a statárium kihirdetését forgatja fejében.

Nem hiába Kristóffyék muszka mintára szeretnének dolgozni, ime fiók-Trepovokkal akarják terrorizálni a magyarságot; a fővárosi államrendőrség tagjait küldik Debreczen nyakára, hogy azok csinálják meg ott egyfelől a rendetlenséget, másfelől a rémuralmat. Hiszen ismerjük már azt a módszert, amely szerint mesterségesen támasztanak tumultusokat, hogy aztán alkalmuk legyen karddal és szuronynyal rendet csinálni.

Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, hová fejlődik Trepovék provokáló magatartása. Nem lehet tudni, hogy Boda Dezső rendőrtanácsos és társai milyen eredménnyel hőködnek majd a békés természetű debreczeni polgárok között és sikerül-e majd nekik odáig fejleszteni az állapotot, hogy kihirdessék a statáriumot.

Am, ha különös dolog nem is fog történni Debreczenben; ha a forradalmi jelenségnek felfuvt főispán-páholás csak minden veszedelmesebb hullámverés nélkül elsimul is, nem szabad tiltakozás nélkül hagyni azt a kihívó és erőszakos fellépést, melyet a kormány a kivételes rendszabályok alkalmazása által elkövetett. Erőteljesen tiltakozunk kell az ellen a durva önkénykedés ellen, hogy egymagában véve jelentéktelen utczai kihágás ürügye alatt a kormány kezét emel a helyhatósági hatáskörre és siet elkobozni az önkormányzati hatalmat.

Első sorban pedig Budapest székes fővárostól várjuk a tiltakozást, miután a kormány az önkényes rend-

szabályok keresztülvitelére éppen a fővárosi államrendőrség közegeit küldte ki, amely államrendőrségnek nem az országos rend, hanem a fővárosi személy- és vagyonbiztonság fentartása képezi a kizárólagos feladatát, s amelynek költségeit éppen azért felerészben a főváros fizeti.

A főváros nem tűrheti azt el, hogy az ő pénzen tartott közegeit más hazai városok önkormányzati hatóságának elnyomására használják fel éppen akkor amikor a fővárosi államrendőrség feje azt hangoztatja, hogy a személyzet elégtelensége miatt nem óvhatja meg a fővárosi polgárság személy és vagyon biztonságát.

Trepovokat importáljon Krisztoffy Moszkvából, ha tetszik, de a főváros pénzén tartott rendőrséget vidéki vendégszereplésre vinni nincs joga.

A függetlenségi politika gazdasági alappozása és szervezése.

(Folytatás.)

És így áll a kérdés párt szempontból is. A politikai vezér csak úgy lehet erős ha a gazdasági téren is vezethető. Az egész párt csak úgy lehet hatalmas, ha nagy vagyoni erő felett is rendelkezhetik. Máskülönben mindig vagy sanyarúságban fog tengődni, vagy az ellenkező irányú gazdasági élet vontató kötelére kerül.

Kereskedelmi berendezésünk mai állapotában életszükségletnek valija az Ausztriával való kapcsolatot. Pénzintézetek pedig, jöllehet az ország nagy területen kizárólag a magyar alföldi paraszt betétein alapulnak: teljesen velünk ellentétes irányu kezekben van.

Ezt megfordítani, bár sok munkát, önfeláldozást és meglehetősen időt igényel, teljesen lehetséges, sőt aránylag könnyű.

Függetlenségi szövetkezeteket, takarékpénztárakat és bankokat kell felállítani az egész országban.

A kisebb falukban szövetkezeteket, ha nincs elég tőke, az országos központi hitelszövetkezet keretében; a kerületi székhelyeken függetlenségi takarékpénztárakat; az ország fővárosában nagy központi függetlenségi bankot.

Mindeniket inkább kevesebb tőkével, de szilárdan alapozva és mindenütt feltétlenül vigyázva arra, hogy se a részvényesei, de még kevésbé az igazgatói közé politikailag vagy erkölcsileg megbízhatatlan vagy nem magyar ember be ne jusson. Eddig a legtöbb pénzintézetünk, ha függetlenségi emberek csinálták is, a pénzügyi érdek szempontjából bevett maga köze oda nem való elemeket is. Ezek lassankint urra lettek ott és nem csak kiszorították őket onnan, hanem az egész pénzintézet üzleti életét is ellenkező irányba terelték.

És mind eme vállalatoknak nemcsak és kizárólag pénzügyi érdekelt kell szolgálniak, hanem e mellett a függetlenségi politikát, a magyar közgazdasági politikát is kell táplálniok és a magyar fajt erősíteniök. Nem a nép kielese, és az igazgatók meggazdagodása, hanem a nép megmentése, illetve vagyoni megszilárdítása legyen a cél. És mindezek élen függetlenségi vezér embereknek kell állniok.

A magyar paraszt megfogja érteni, hogy pénzt is arra bizhatja legjobban, a kire az ország sorsa intzését ruházta. És erősek leszünk pénzügyileg és nem fog megtörténni az a szegyeteljes dolog, hogy függetlenségi parasztlak betéteiből élősködő pénzintézetek igazgatói presszionálják az

adósaitat politikai hitehagyásra. És nem leszünk oly nyomoruságban, hogy különben jöhethető választóink adósságát nem tudjuk konvertálni, ha nekik a kölcsönt felmondják azért, mert ránk szavaztak.

Hasonlóképp kell szerveznünk az ipari és mezőgazdasági termelést, fogyasztást és értékesítést szövetkezeti uton és másként. Ez uton több eredményt lehet elérni, mint a vámvonalak felállításával. Így érhetjük el a nemzeti termelés felfokozását az önálló vámterület kivívása előtt, nagygyá tételét annak kiküzdése után.

És mindezekon felül még a társadalmi szervezés utján és a politikai vezetés alapján érzelmi, a gazdasági szervezet utján pedig szoros érdekkapcsolatba jutunk a mi népünkkel. Visszaállítjuk az urbéri viszony eltörése folytán megszünt közösséget és érdekkapcsolatot minden jó oldalával annak minden hátránya nélkül modern és országos erejű formában. Ilyen uton naponként értékesíthetjük szellemi többségünket, ka atoztatjuk politikai helyzetünket és megszilárdíthatjuk állásunkat úgy, hogy attól semmi erőhatalom és csábítás soha ki nem téphet. Az ország is jól jár vele, a nép is boldogul, a képviselők is erősek lesznek vagyoniilag és ameltett választó kerületeink szikla szilárdan fognak állani.

Az így felépített szervezet teljesen betöltheti nagy politikai, gazdasági és faji misszióját.

Hiába való dolog a kizárólagos állami segítségre támaszkodni a nemzetiségi kérdésben. És buta dolog szidni a román és a tótot, midőn azon egyebet nem tesznek, mint a fajszeretet kötelességét teljesítik. Kiirtásukról csak beszélni is, míg egyrészt lehetetlen, másrészt az emberszeretettel és a honpolgári kötelességekkel is ellenkezik.

Az állami telepítés a fajok harcában mindenütt csődöt mondott. Hivatalos uton és közpénzből elszedni a földet a más nyelvet beszélők nyelve alól, jogtalan is, képtelenség is. Az állami szervezet erre nem bizonyult megfelelőnek, az állam pénzügyi ereje nem mutatkozott sehol elegendőnek.

A törvények és rendeletek után való végrehajtás, eredményt keveset ér el, ellenben tiszszér ennyi ellenhatást okoz és a faji öntudatot hívja ki hatalmas ellenakcióra.

A magyarság elégedjek meg azzal e téren, hogy az állami szervezetet teljesen kezében tartja és támogatását, ugmint védelmét bírja.

De ne akarja és ne kényszerítse az államot, hogy a társadalom feladatát is vegzeze el.

A románok a faji szolidaritás alapján az állam ellenére is nagy sikereket érnek el. Pénzintézetek szaporodnak és gyarapodnak. Birtokállományuk nő. A magyarság pedig minden nagy hűhó és állami támogatás daczára a társadalom szervezetlensége folytán csak tért veszít. És ez így lesz folyton növekvő arányban, míg a magyarságot és az egész magyar társadalmat gazdasági alapon át nem szerveztük és a míg az alföldi magyar a zsirjába ful, az erdélyrészi magyar pedig elhagyatva pusztul el.

Semmit egyebet nem kell tennünk, mint utánaoznunk és követnünk kell a példát. És ha egységes gazdasági szervezetbe olvastottuk az egész magyarság sokszorosar: nagyobb erejét, ebből sok fog jutni a veszélyes pontokra is és ez az erő elegendő lesz a pártélet költségeinek viselésére is sőt teljes mértékben meg fog felelni az Ausztriával való közgazdasági érdekeink védelmére is.

Csak azt kell megérteni, hogy a függetlenségi politika érzelmi ható erejének nagy hivatasa van a gazdasági élet alkotó munkájában is. Csak azt kell megérteni, hogy a nemzet függetlenségének megteremtése csak a politikai, társadalmi és

gazdasági élet szerves felépítése utján lehetséges.

Eddig a függetlenségi politika csak érzelmi politika volt; a függetlenségi harc pedig csak politikai harc. Követeltük a támogatást; mert eszményeik szentek. Elváltuk, hogy a nép reánk szavazzon: mert szépen beszéltünk és sokat ígértünk. Erőt fogyasztottunk a harcban, de nem teremtettünk a győzelemre. Nem győzhettünk, mert az érzelmi politika magában erre csak akkor erős, ha már az építésre kész anyagot iálál. Nem is bukhattunk el, mert a függetlenségi eszményt nem lehet kiirtani a nép szívéből, míg egy magyar is lesz e földön. Küzdelmeink azonban hiába valóknak bizonyultak századok óta. Vér és pénzaldozataink kárba veszttek.

Az osztrák politika: kizárólag érdekkapcsolat volt. Igazságot nem képviselt és mégsem bukkott el. Mert hiába: a kenyér mindig csak kenyér marad.

Addig tehát ne szánítsunk gyökeres változásra: míg egész rendszeresen, országosan, egységesen és alapjából ki nem építjük a függetlenségi politika gazdasági hátterét.

A mint egységesen és országosan kell szervezni a pártot politikailag és társadalmilag, úgy kell szervezni gazdaságilag is. És nemcsak a pénzügyi téren, hanem főképp és elsősorban az ipari kereskedelmi termelés és fogyasztási téren kell alkotás-hoz fogni.

A míg nem tudjuk a vámsorompókat felállítani: állítsa fel azt mindenki a saját háza küszöbén, tanulja meg, hogy idegen iparcikket ne fogyasszon, idegen kereskedőtől ne vegyen idegen pénzt ne használjon fel.

És a mi az egyes polgár kötelessége a maga házában, azt kell tenni a függetlenségi pártnak az egész országban.

De hiába beszélünk az osztrák ipar bojkotjáról. A kereskedelmi politika minden agitáció ellenére is követni fogja a maga törvényeit. Beszélni erről is hiába: Csak beszélni: butaság. Ellenben a szövetkezeti szervezés területén az egész kérdés megoldható zaj nélkül és mégis teljes eredménynyel.

Az érzelmi politikát és az eszmei igazságot át kell helyezni az érdek alapjára. És akkor az élő szervezet állandó és szerves működése folytán kipusztul innen az idegen hatalom vér nélkül és fegyver nélkül.

A szóból elég volt: most már tettek kelleneek.

Vége

H I R E K.

— **A vármegyéről.** A f. évi január hó 8-án megtartandó rendkívüli közgyűlést megelőzőleg f. évi január hó 7-én délután 6 órakor a vármegyei székház kistermében tartandó értekezletre a vármegyének alkotmányvédő actióba lépése alkalmából kiküldött ötventagu intéző bizottság tagjait tisztelettel meghívjuk. Kelt Kaposvárott, 1906. évi január 1-én. Orgróf *Pallavicini* Ede. bizottsági elnök. Dr. *Kovács-Sebestyén* Gyula, bizottsági jegyző.

— **Eljegyzés.** Ehn Ilonkát, néhai Ehn Sandor nagyatádi főszolgabíró leányát eljegyezte Kohut Pal barsi gyógyszerész, gyógyszerértulajdonos.

— **Felolvasás a kathalikuskörben.** Dr. Zimmert József plebános f. é. január hó 14-én délután 5 órakor a »Kaposvári Kathalikuskör« helyiségében »A szociális kérdés és a kathalikuskörök feladata« címen felolvasást tart, melyre a kör tagjai, tagok családtagjai és az ezek által beve-

zetendő vendégek valláskülömbőség nélkül tisztelettel meghívatnak. Elnökség.

— **Varosi képviselőtestületi tag választás.** Rendezett tanácsu városok képviselőtestületének tagjai fele részben választottakból állanak, a kik 6 évre választatnak meg olyképpen, hogy 3 évenként a választott tagoknak fele kilép s újra választatik. Kaposvárott a képviselőtestület ezen egy negyed-részt a múlt év december havában kellett volna megválasztani, — mert a mandátum, természetesen, mindig a naptári év végével végződik. Csudálkozásunkra azonban Gabsovits Károly alispán helyettes-főjegyző a választás hatánapját még mindig nem üzte ki, ő tudja miért, — a mely mulasztásával a várost abba a helyzetbe hozta, hogy netáni közgyűlés esetére vagy csonka képviselőtestületnek kellene összeülni, vagy pedig azon fura helyzet állana be, hogy a virilisták a múlt év végén kiigazitott új névjegyzék alapján foglalnak el helyeiket, míg a választottak a régi választásokon nyert lejárt mandátum alapján ülnének be a közgyűlésbe s ott őket meg nem illető jogokat gyakorolnának. Ez az állapot még a mai általános ex-lex idejében is megütközést kelt!

— **Dorner Zoltán előléptetése.** A kaposvári kir. törvényszék elnökét — értesülésünk szerint — kineveztek a pozsonyi kir. táblához tanácselnökké. A kinevezés, mely a minisztertanácson keresztül — már a király elé is felterjesztett.

— **Somogyi Gazda** cím alatt Kaposvárott, Bogyay Emil g. e. titkar szerkesztésében új lap indult meg. Azt hiszük, hogy ezen köz- és mezőgazdasági szaklap meggyenkben hízogot potol s szívesen üdvözljük létrejöttét. De megütközéssel látjuk, hogy a »Somogyi gazdasági egyesület« — a melynek tagjai nagy része számottevő sőt vezer ellenzéki politikusokból áll — hivatalos lapját a »Somogyvármegye« kormány támogatására és a segítséggel fennálló nyomda nyomásában adja ki.

— **Nyugdíjazás.** Somogyi Lajos Somogyvármegye arvaszékének érdemes ünoke több mint harminc évi buzgó szolgálat után saját kérelmére f. évi január 1-ével nyugdíjaztatott. Decz. 31-én az arvaszék teljes ülésében vett érzékeny bucsut hrvatalától és hivatalársaitól.

— **Gyászrovat.** Novotny Fülöp m. kir. honvéd alezredes élete 53. évében decz. hó 30-án, rövid szenvedés után elhunyt. A boldogult földi maradványai Budapesten január hó 3-án a Németszőlgyi temetőben lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Pány József életének 71. évében f. évi január hó 3-án meghalt. Temetése f. évi 5-én volt.

— **Eppen jókor.** Molnár Lajos Szekszárd város rendőrkapitánya fölhívást küldött széjjel sz ország rendőrkapitányaihoz, melyben fölszólítja őket, hogy tömörüljenek és foglaljanak állást a rendőrség államosítása mellett; a fölhívást már számos rendezett tanácsu város rendőrkapitánya aláírta. A rendőrkapitányok legközelebb Budapesten tartanak gyűlést és kimondják a rendőrség államosításának szükségességét. Soha jobbkor! Most epen olyanok a közviszonyok, hogy az államosítást kívánatossá teszik!

— **Fehér esztendő.** Miért fehér a múlt esztendő? Talán bizony olyan ártatlan volt? Nem, az az esztendő különben is csak a jogászoknak fehér, mert az egész 1905-ik

évben egyetlen törvényt sem hozott az országgyűlés. 1867 óta ez az első üresen maradt lap a Corpus Jurisban. Hiszen 1904. sem volt valami szopora a törvényhozás két faktora, az országgyűlés és a korona, de egy-ket szerény törvényecske mégis csak megszületett. Tavaly azonban egészen elhidegültek egymás iránt, és a törvényhozók hazát bezártak és meg sem nyitottak. Perlekedő ügyvédek, komoly bírák és fontoskodó politikusok egyetlen 1905-iki t.-c.-ket sem fognak cztálni s a szegény vizsgálóknak legalább egy kötet törvénynyel kevesebbet kelt megőrizniök az agyvelejükben. A fehér esztendőből tehát megis csak van haszna valakinek.

— **Gazdatiszti vizsgálatok.** A földmivélségügyi ügyvivő elrendelte, hogy a nem okleveles gazdatisztek gyakorlati vizsgát a debreczeni, kassai keszthelyi és kolozsvári m. kir. gazdasági tanintézeteknél folyó évi január hó 22-én tehetik le.

— **Kemény hideg — nagy nyomor.** A fagnak, a hidegnek — nem lúcsa? — sokan örülnek. No de ezeknek van is mit aprítani a tejbe, hat örülhetnek a kemény hidegnek, mely az új évvel úgy köszöntött be, hogy meg a kaposvári jégpályán is világ lehet korcsolyázni.

KULFÖLD.

— **Az orosz forradalom.** A forradalmok ezrei vonulnak Libau ellen. A felkelők minden negyven évesnél fiatalabb ferfit kenyszerítettek a családozásra s a fegzervezésre, a nemetekkel a zsidókkal nem tesznek kivételt s a ki ellenszegül agyonlövik. Tauriumban a felkelők 10 millió kárt tettek. Berkutiban a lázadók eleget 200.000 kilogramm gabonát és 10000 hordó spirituszt. A gabona pusztulása következtében éhínség van. Jaemenszk kerületben elpusztították és felperzettek Falzbein többszoros nullomosnak birtokát. A lázadók vezereit, akik nem parasztok. letartóztattak s erre helyreállott a nyugalom. Petervarról táviratoztak, hogy Uta helyettes kormányzója ma az utcán jálottek. A tettes emenekult. A kormányzó haldaklott mikor lakására vittek.

Közgazdaság.

Háziipari tárgyak értékesítése.

A délvídségi földmivélsők gazdasági egyesülete oly üdvös mozgalomnak lesz a kezdeményezője, mely következményeiben gazdasági és kulturhistóriai szempontból fontos országunkra nézve.

Az egyesület tagjainak házi ipari készítményeit összevásárolja, azokat értékesíti. Az értékesítésből nem tudunk bizonyosat, de valószínű, hogy ez visszamegy az egyesület pénztárába a honnén nagyobb tőkéből fogják a háziipari dolgokat kereskedői uton érvényesíteni. A háziipar mostoha gyirmeke a családban elkészített különféle érvényesíthető apróbb nélkülözhetetlen cikkeknek.

Minden család apróbb házi szükségletet beszerezhetné abból a forrásból, a hol meg most is a gyáripar óriási és hatalmas kiterjedése után valódi és hamisíthatatlan anyagból készítik a konyhacikkeket és azokat a szükséges segédeszközöket, melyek nem hiányozhatnak egyetlen háztartásból sem. Teljesen szükségtelen és fölösleges törekeny és rövid életű gyártmányokat vennünk idegenből a mikor itt nálunk országunk népének útján juthattunk sokkal különb, sokkal izlésesebb és a mi a fő: sokkal olcsóbb házi tárgyak birtokába.

A Temesmegyei Gazdasági Egyesület nagyszabásu háziipari értékesíthető központ felállítását is tervezi és ennek a törekvésnek az indító okait értjük és kellőleg méltányolni is tudjuk.

Igen sok fel nem használt és kiaknázásra váró kincs van a mi hegyes völgyes szép hazánkban. És hogy fokozatosan jutottunk volna ahhoz a kulturához, a hol jelenleg vagyunk és ha nem idegenből szedtünk volna minden európaiasságot, akkor bezzeg mi magunk is megtudtuk volna becsülni azokat az értékeket, melyek egyrészt népünk etikai tartalmában, másrészt magában az anyaföldben rejtőznek.

A mit még nem használtunk fel és a miből sok száz vagy ezer ember megélhetését tudnánk megjósolni, az parlagon hever. Parlagon hever azért, mert mi magunk nem vagyunk vállalkozó nép. Fénzintézetek is csak olyan nagyobb vállalkozásba becsátkoznak, mely csak az anyagi haszonra nyujtanak kiítást és lázná az olyan alapításoktól, melynek a biztos nemzeti haszon mellett az annyira csak valószínű kilátással néznek. A pénzhatalmak nem látnak tovább csak amennyiben a pénzügyletek céljai megkönyonalaznak. Ők nem gondolnak arra, hogy ha a nemzeti talajon nemzeti időség és a nemzeti munkacso felhasználása mellett idegenné válik minden magyar emberben az a mi máshonnan jön ide más országból, más népek szellemétől áthatoltan.

Ha pedig a pénzcentrumok nem akarják kezükbe ragadni azt az emines, elsőrangú országos tényezőt, akkor igen helyes és okos dolog, de mindeok felett hazafias cselekedet volt a lentemlített két gazdasági egyesülettől, hogy odahatnak, miképen a magyar háziipar kellő és méltó helyet foglaljon el különösen a családban a magyar családban és egészben az ország gazdasági lendületének helyén.

Tudjuk nagyon jól és fájdalomosan tapasztalhatjuk a mindennapi életben, hogy azok a gyári házi cikkek, melyekért az ország óriási összegeket ad a külföldnek, olyan gyatra alkotásnak, olyan semmit sem érő tárgyak, olyan ipari szemfényvesztő cikkeknek, hogy bármelyik kezdetleges ipari termék bátran felvehetné velük a versenyt. Mi azonban mégis meghódolunk ezeknek a gyári semmiknek, mert vakon hisszük, hogy ezzel is modernebbek, európaiabbnak, műveltebbnek leszünk.

A sokféle csalódás azonban már amennyire annyira kijózanított bennünket, az utóbbi évek immár meghozták azt a tapasztalatot, hogy mindenütt jó, de legjobb otthon. Sok mondani valónk volna, erről a tapasztalatról, mert a magyar nemcsak kizárólag a háziipart hanyagolta el, de sok egyebet is, csak hogy mostanában másról kell beszélnünk.

Nekünk erkölcsi, de főleg zsebbeli kötelességünk a háziipart istápolni. Erkölcsi kötelességünk, mert általa sok száz vagy ezer munkáskéz mentődik meg a téli hónapok számára. A munkás ember, ki jó-rossz nyári kezesét kénytelen elkölteni a telet a mikor a semmittevés rendszeren a koresma veszedelmes légkörebe hajtja őt és ott eltompítja igen igen gyakran a komoly és önértetes munka iránti hajlandóságát. Gondoljuk meg csak azt, micsoda káros és veszedelmes állapot az egész gazdasági életre nézve, ha munka híjában a nép, a melynek produktív erejére föltetlen és égető szüksége van az országnak, ha ez a nép elsatnyul, elszákosodik, elzúlik.

Ez pedig bizony nagyon könnyen megteheti és megis teszi az alkohol, amelynek élvezetébe csak munkahányában veti magát a nép fia. Ha nem is látnok különös nagy hasznát azoknak a cikkeknek, a miket ezek az egyszerű emberek produkálnak, még akkor is kötelességünk volna, hogy fenntartsuk a munkaadás örve alatt a népet a nemzetnek.

Ámde nincs a pietizmus és hazafiságra való apellálásra szükségünk a midón ráutalunk a magyar házi cikkek kötelező vásárlására. Mindenki tapasztalhatja, hogy csak az egyszerű de igen izléses, magyaros házi apróságok sokkal különbek, czeiszerűbbek, mint azok, a melyeket az idegen szó a nyakunkra.

Felcélós szerkesztő: Dr. Rusa Ernő.

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találnak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket

— teljesen ingyen. —
ROLLE C. W. gyógyszerész.
 Altona-Bahrenfeld. (Elbe)

FIDIBUSZ

A legkitünőbb és legolcsóbb elcslap!
 Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak:

Ambrus Zoltán, Molnár Ferencz, Herczeg Ferencz, Ignotus, Lovik Károly, Képei Javát Cserua Rezső, Csók István, Garay Akos, Gulácsyi Lajos, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Kernsteck Károly, Mark Lajos, Linek Lajos, Vesztröczy Manó rajzolja.

Péntek délelőtt már készhez kapják a vidéki előfizetők a

FIDIBUSZ-T!

Előfizetési árai paratlanul olcsó:

Egész évre 6 kor., félévre 3 kor., negyed-
 évre 1 kor. 50., egy óra 50 fillér.

Egyes szám ára 5 kr. 10 fill.

Friss, vidám, pajkos, eredeti, eleven, érde-
 kes, bátor, díszesen illusztrált heti élcslap.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a

FIDIBUSZ kiadóhivatala

Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. szám.

EN CSILLAG ANNA

185 cm. óriás hossz Loreley hajamat, az általam feltalált kenőcs 14 havi használata után értem el. Ezen kenőcs az egyedüli szer a haj ápolására, a növes elomozditására, a fejbőr erősítésére, uraknál erős és teljes szakállt növeszt és már rövid idei használat egy a hajnak, mint a szakállnak természetesen fenyt és teltséget kölcsönös és megóvja ezeket a korai megöszülés-
 -l egész a késő aggkorig.

Egy tegely ára

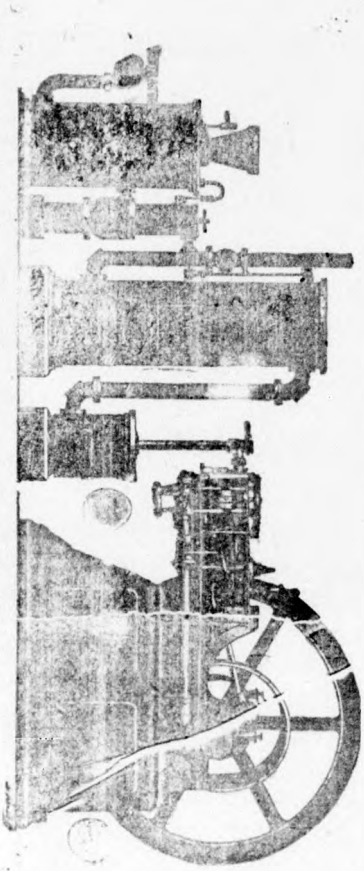
1, 2, 3 és 5 forint

Postai szétküldés naponként az összeg előzetes beküldése vagy utánvétellel az egész világra a gyarból, hova minden rendelés intézendő.

CSILLAG ANNA

Wien I., Graten 100.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.
 Motorok és vasöntő. Bécs.
 Benzín- és petroléum-motorok és loco mobilis, szén-gáz-motorok, 2-3 Hl. térmérséklettel. — Kézvező vezérlésű motorok. — Előzetes gyártmány — Kolliseverés és ártérek. — nyven.

Nincsen betegség a háznál

ha mehezhatja a híres

Király

Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvény, csúzt, rheumát, fog és hátfájást, lábszaggatást, kólikát, gyomorfájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg 2 kor 55 fillérrel, 3 üveg 6 kor. 55 fillér utánvétté

kapható

Grósz-Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN.

Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésztárában

Király-utca 12.

Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert

híres hajdusgi bajuszpedró

melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

Iszákosság nincs

többé!

Kivánatra bárkinek bármilyen küldünk egy próbát a COZAPORból. Kávé, tea, étel vagy szeszes itálban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér mint a világ minden szesze, széde a tartózkodásról, mert esodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosságnak a szeszeit. A COZA oly esendes és biztosan hat, hogy azt n feleség, testvér avagy gyere men egyaránt beadhatja a ivónak tudta nélkül és az ilz lető mégcsak nem is sejtí mokoza javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer térlít a szegyeu és beestelen-ségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséséhez segített és sok embernek életét számos évve meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozador tulajdonosa mindazoknak kik kívánják egy próba adago és egy köszönő irásokkal telt köpvyet díj é költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos hatásáról. Kezeskedünk hogy az egészségére teljeses ártalmatlan.

Igyen próba 416 sz.
 Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
 (Mevelekre 25 fill. levelező lapok 10 fill. bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 416.)

62, Chancery Lane,

London, Anglia.

Egy jó karban levő

ZONGORA

100 forintért eladó

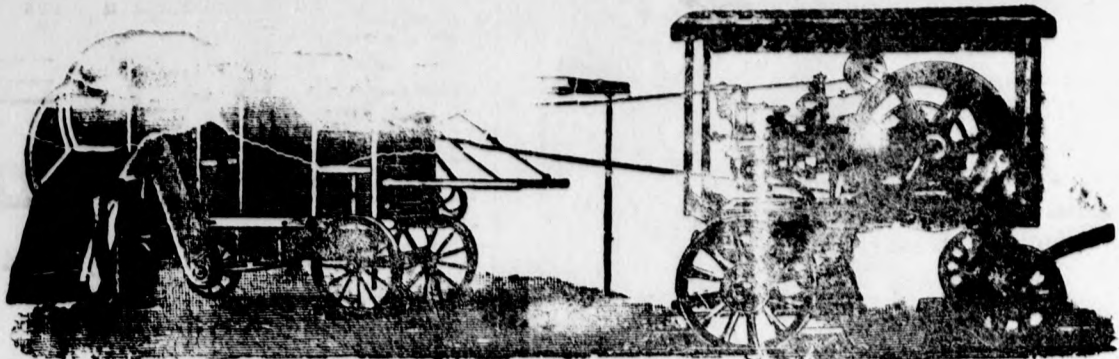
— Megtekinthető: Ughi Kálmán urnál Kaposvárott. —

Zongorák, pianinók, cimbal-
 mok ujak és kijavítottak
 jutányos áron kaphatók
 részletfizetésre is.

Bischitzky Miksáné

NAGY-KANIZSA.

Előrendű gyártmány!

Közzéadott fizetési feltételek!

**Benzin-lokomobilok.
Benzin-motorok.**

Tömör kivittel!

Legmesszebbmenő szavatosság!

**Teljes készítő szerelvények.
Szivógáz-motorok.**

Osers és Bauer motor-gyáriraktára

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészekről.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan »Schicht» névvel és a »szarvas» vagy a kulcs védjeggyel legyen ellátva.

Figyelem!!

Küry Klára, Komlóssy Emma stb. neves művésznők által állandóan használt, Franciaországban kitüntetett s legjobbnak elismert:

- a Janovitz-féle Gyöngy-créma, tégelye 1 K.
- a Janovitz-féle Gyöngy szappan drb. 80 f.
- a Janovitz-féle Gyöngy poudert, (rózsa, fehér, krém színben) doboza 1 K.
- a Janovitz-féle Gyöngy arcvíz üvege 2 K. 50 f.
- a Janovitz-féle Gyöngy-kézfinomító üvege 70 f.
- a Janovitz-féle Gyöngy szájviz, (a szájpadlás, a foghús és foghús és foghús megerősítésére) üvege 1 K. 60 f.

Kaphatók az egyedüli készítő: **Angyal** gyógyszer-tárában, **Hatvan** Diskrét posta szüétküldés naponta. Az arc és kézbőr ápolására. Kitűnő eredmények. Számtalan hála és köszönő levél.

Harisnya

különlegességek!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Dús választék a legdivatosabb

női-, férfi-, és
gyermek harisnyákban

KALLÓSL.

Budapest, VIII. József-körút 9. szám.
12 pár saját kötésű fekete czérna harisnya 10 korona.

„FOGADO”

ORSZÁGOS

ORSZÁGOS

VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA.

PINCZÉREK SZAKLAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-ut 13.

Egyedüli legelterjedtebb heti és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

AKI kitűnő étvágy fokozó asztali italt óhajt,

AKI gyenge, lábadozó,

AKI ideges, álmatlan,

AKI vérszegény,

AKI sovány,

AKI szopát,

AKI tüdőbeteg,

ne mulassza el saját érdekében a kitűnő hatásának elismert és rendkívül tartós.

HERCULES
maláta-tápsör különlegességet Inni. Ö
Kellemes ízű és rendkívül tartós, nem romlik. R
Kapható minden nagyobb csemege-, fűszer-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

Hercules Sörfözde széküld és telepén.

Telefon 63—67. Árjegyzék ingyen.

Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Főraktár Kaposváron:

FRANK ARTHUR CZÉGNÉ

Megbízható és szorgalmas

ügynökök

olyan vidékekről, hol a szőlő megerem és szőlőműveléssel foglalkoznak és a hol a filoxera pusztításait már megkezdte vagy pedig a hol szőlőültetéssel foglalkoznak: szép állandó és biztos mellékkeresetre lehetnek szert, ha czimüket közlik **Hegyi Lajossal** Budapest, Király-utca 13. I.

A híres Angyal készítmények.

Angyal köszvényesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvege 2 kor
Angyal kenőcs (bőrviszketeg, bőrkütiés ellen) tégelye 3 kor.
Angyal fagyszesz (fagydagánatok ellen) üvege 2 kor.

Számtalan hálalevél.

Raktár Ausztria-Magyarország részére az egyedüli készítő:

Angyal gyógyszer-tár Hatvanban.

Postai széküldés naponta!